

BEŁCHATÓW 5.0

Aktywizacja potencjału
społecznego na rzecz
transformacji regionu

- +48 797 455 404
- biuro@b50.pl
- www.b50.pl

SESJA PANELOWA:

5 LAT W PROCESIE TRANSFORMACJI. STARY NIEDŹWIEDŹ MOCNO ŚPI!

DATA: 19 MARCA, GODZ. 12:00-14:30, Miejskie Centrum Kultury w Bełchatowie

W imieniu **Spółecznej Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji Regionu Bełchatowskiego** powołanej w ramach projektu **Bełchatów 5.0**, zapraszamy do udziału w inspirującej sesji poświęconej procesowi Sprawiedliwej Transformacji w regionie bełchatowskim, określenia stanu obecnego i tego, do którego zmierzamy lub powinniśmy zmierzać jako wynik tego procesu.

Głównym celem działań projektowych w 2024 roku jest zbudowanie lokalnej koalicji interesariuszy na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i skutecznych narzędzi do zarządzania procesem tej transformacji w postaci klastra i centrum innowacji, z wymiernym udziałem podmiotów lokalnych. Naszą intencją jest wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości oraz różnych form współpracy podnoszących poziom jakości życia oraz innowacyjności regionu bełchatowskiego.
Zapraszamy do wspólnej pracy i działań w ramach budowanej Koalicji.

W trakcie debaty odpowiemy na pytania:

- Czy możliwe jest przygotowanie społeczeństwa i samorządów na szok transformacji?
- Czy można zwiększyć szanse dla rozwoju przedsiębiorczości?
- Czy możemy przeciwdziałać problemom społecznym i ekologicznym?
- Czy można uniknąć bezrobocia i wyludnienia gminy?
- Czy można w tych okolicznościach utrzymać wizerunek dobrego miejsca do życia?

12:00 WPROWADZENIE: Mariusz Woźniczka, Fundacja For Earth For Us

12:15 PANEL: DOKĄD ZMIERZAMY W PROCESIE TRANSFORMACJI?

- **Mariola Czechowska, Prezydent Miasta Bełchatowa**
- **Marek Mazur, Wicewojewoda Łódzki**
- **Dorota Pędziwiatr, Starosta Bełchatowski**
- **Zbigniew Stępniewski, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**
- **Dr Piotr Wojtysiak, Starosta Piotrkowski**
- **Zbigniew Ziemia, Wicemarszałek Województwa**

13:00 PANEL: JAK MOŻNA WESPRZEĆ PROCES TRANSFORMACJI?

- **Dr Maciej Kozakiewicz, Fundacja Kultura Kresu**
- **Kazimierz Kozioł, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa**
- **Dr Małgorzata Misiak, Departament FST Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi**
- **Grzegorz Orawiec, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej, Komisja Europejska (tbc)**
- **Jolanta Pacura, Horyzontalny Punkt Kontaktowy Polska Centralna**
- **Prof. Izabela Warwas, Uniwersytet Łódzki, Stowarzyszenie Tak dla Bełchatowa**

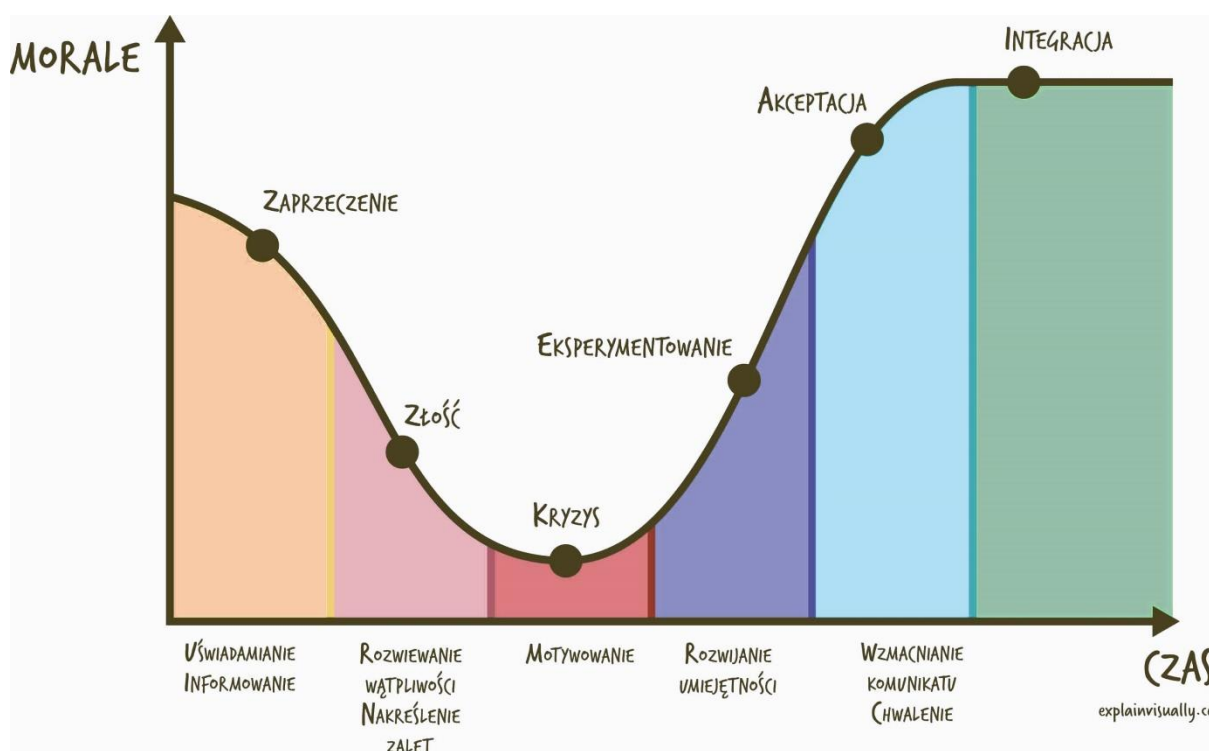
13:45 DYSKUSJA

AKTUALNY STAN (UMYSŁU)

Proces transformacji trwa w najlepsze! Przełom nastąpił w dniu 5 grudnia 2022 roku, kiedy to wysocy przedstawiciele Komisji Europejskiej na czele z Franssem Timmermansem, Wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw Europejskiego Zielonego Ładu, ogłosili przyznanie Funduszu na Rzec Sprawiedliwej Transformacji dla województwa łódzkiego.

Jednak pomimo kilku prób, od tej pierwszej w 2014 r., podjęcia rzeczowej dyskusji co do przyszłości i perspektyw tego największego okręgu przemysłowego Polski Centralnej, wszyscy zainteresowani tematem zdają sobie sprawę, że wciąż jesteśmy na początku drogi, a stan umysłów wciąż można opisać znaną dziecięcą piosenką: „Stary niedźwiedź mocno śpi, stary niedźwiedź mocno śpi. My go nie zbudzimy, bo się go boimy, jak się zbudzi, to nas zje.”

Dzieje się tak, ponieważ procesy transformacji zarówno w życiu jednostek, jak i zbiorowości są procesami niezmiernie trudnymi. Jednym z najczęściej wykorzystywanych modeli opisujących etapy postaw podczas przeprowadzania transformacji jest krzywa Elisabeth Kübler-Ross, która została opracowana na podstawie jej książki: "O śmierci i umieraniu". Poszczególne fazy związane z emocjami przeciwników transformacji, które następują po decyzji o przełamaniu dotychczasowego status quo, takie jak: **szok, zaprzeczenie, znalezienie winnego, negocjacje, smutek, akceptacja, pójdzie do przodu**, bardzo dobrze opisują zachowania przeciwników zmiany.

Wokół tematyki Sprawiedliwej Transformacji regionu bełchatowskiego możemy zaobserwować, że poszczególne środowiska są na różnych etapach. Wśród mieszkańców i pracowników koncernu dominują pierwsze trzy stany (**zaprzeczenie, złość, kryzys**), a wśród osób i ekspertów zajmujących się problematyką bezpośrednio już te bardziej nastawione na działanie (**eksperymentowanie, akceptacja, integracja**).

Jak zatem sprawić by wszyscy mieszkańcy i pracownicy (górnicy, energetycy) zechcieli skorzystać z tej dziejowej szansy wsparcia przemian i zechcieli zaśpiewać jak w filmie Kraina lodu „Mam tę moc”?

BEŁCHATÓW – SZCZĘŚLIWA STOLICA ENERGETYCZNA POLSKI

Bełchatów – obecna stolica energetyczna Polski - wraz z kilkoma gminami „węglowymi” to na tle historii „szczęśliwa kraina”. W kilkanaście lat od rozpoczęcia budowy kopalni i elektrowni miasto urosło kilkakrotnie, przyciągając kapitał ludzki z wielu regionów Polski i pomimo: zmian ustrojowych, zmian własnościowych w koncernie, pandemii, wojny i wszelkich innych kryzysów nieustająco wytwarza blisko 20% krajowej energii, współtworząc dobrobyt wszystkich Polaków (do cytowania przez media: Maciej Kozakiewicz, koordynator projektu Bełchatów 5.0).

W konsekwencji swej skali OBSZAR TRANSFORMACJI jest strategicznym obszarem województwa łódzkiego, na którym powstaje ponad 12% naszego PKB. Dodatkowo na jego terenie ulokowanych jest pięć najzamożniejszych gmin z perspektywy przychodu na jednego mieszkańca.

Warto też od razu powiedzieć, że **regionowi bełchatowskiemu nikt niczego nie zabiera**. O wyczerpywaniu się złóż i terminach wydanych koncesji wiedzieli z pewnością wszyscy zainteresowani, a szczególnie menedżerowie oraz decydenci. Nadszedł czas wygaszania działalności zaplanowany przez budowniczych koncernu kilka dekad temu (do cytowania przez media: Maciej Kozakiewicz, koordynator projektu Bełchatów 5.0).

TEMPO WYGASZANIA ELEKTROWNI BEŁCHATÓW (na podstawie TPST Wł):

rok	wydobycie węgla [mln ton]	zmiana w wydobywaniu	emisja CO2 [mln ton]	zmiana emisji	produkcja energii [TWh]	zmiana produkcji
2020	34,8	0%	30,1	0%	27,4	0%
2023	b.d.	b.d.	26,08	13%	23,67	14%
2026	17,3	50%	14,3	52%	14,2	48%
2028	14,4	59%	11,9	60%	11,8	57%
2030	8,4	76%	6,9	77%	6,9	75%

Pierwsze działania związane z aktywizowaniem społeczeństwa wokół wyzwania Sprawiedliwej Transformacji zostały uruchomione z inicjatywy organizacji pozarządowych w 2019 roku, kiedy to Ośrodek Działań Ekologicznych ŹRÓDŁA zorganizował pierwsze wydarzenie w ramach projektu **Bełchatów 2050**. Na podsumowanie działań wydano raport ekspercki „Bełchatów po węglu: albo zielona transformacja, albo dramatyczna zapaść” (2021).

W kolejnym kroku powstało **Porozumienie Bełchatów-Kleszczów RAZEM możemy więcej**, które zostało podpisane przez Regionalną Izbę Gospodarczą z/s w Bełchatowie, Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o., Fundację Rozwoju Gminy Kleszczów i Agencję Rozwoju Regionalnego „Arreks” S.A. z/s w Kleszczowie. Koordynatorem zespołu ds. realizacji Porozumienia został BKPPT Sp. z o.o. Owocem działalności Porozumienia było złożenie kilkunastu projektów (ENERGOPOLIS) jako propozycji do sfinansowania przez zapowiadany Fundusz na Rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

FUNDUSZ NA RZECZ SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

- Dotychczas przeprowadzono 8 naborów wniosków o dofinansowanie, których łączny budżet wynosił 394 mln zł.
- Wpłynęło 320 wniosków na kwotę 1,4 mld zł.
- Zostało podpisanych 5 umów na kwotę 10 mln zł.
- Do końca tego roku w planach jest przeprowadzenie kolejnych 8 naborów z zaplanowanym budżetem 320 mln zł.

NIEDŹWIEDŹ BUDZI SIĘ ZE SNU O POTĘDZE

Zespoły pracujące piąty rok na rzecz transformacji Zagłębia Bełchatowskiego dostrzegają wiele wyzwań przed jakimi stoją mieszkańcy i samorządy regionu. Niezbędna jest ścisła współpraca rządu, samorządu województwa, samorządów lokalnych, przedsiębiorców i samych mieszkańców. Bariery opisane w raportach są faktem. Dlatego trzeba sięgnąć do zbiorowej mądrości lokalnej społeczności i zrozumieć, że jesteśmy nierozłączną częścią globalnej wioski, zamieszkiwanej przez ponad osiem miliardów ludzi. I wykorzystać kolejne pięć minut jakie pojawiły się w historii regionu by sięgnąć po środki, zmobilizować liderów i stworzyć zupełnie nową, bezpieczną wizję regionu.

W 2021 roku na zlecenie Zarządu Powiatu w Bełchatowie przeprowadzono wśród mieszkańców powiatu bełchatowskiego badanie na temat wiedzy o transformacji regionu. Ankietowani przyznali, czego boją się najbardziej:

- braku perspektyw zawodowych,
- braku sensownych planów restrukturyzacji,
- ubożenia regionu przekładającego się na niską jakość życia i wzrost przestępczości.

Jako własne propozycje skutecznych działań minimalizujących skutki wygaszenia bełchatowskiego kompleksu energetycznego mieszkańcy podawali m.in.

- opracowanie spójnego planu transformacji, co będzie gwarancją odpowiedniego spożytkowania środków, jakie zostaną udostępnione w ramach Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji i właściwego ukierunkowania działań na osoby wymagające wsparcia,
- wsparcie rozwoju i tworzenia nowych stref przemysłowych, mogące przyciągnąć nowych inwestorów,
- generowanie nowych miejsc pracy w celu minimalizacji odpływu młodzieży,
- rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

W ostatnim czasie społeczeństwo Bełchatowa zaczyna się budzić z „zimowego snu”. Powstało Stowarzyszenie TAK dla Bełchatowa z programem aktywizacji kobiet. Do głosu zaczyna dochodzić miejscowa młodzież.

Czy wspólnymi siłami jesteśmy gotowi zbudować w przestrzeni dzisiejszej elektrowni i kopalni - miasto przyszłości ENERGOPOLIS, z którego będzie mogło być dumnych kilka kolejnych pokoleń?

ORGANIZATORAMI WYDARZENIA SĄ:

- Fundacja Kultura Kresu

We współpracy z:

- Regionalną Izbą Gospodarczą w Bełchatowie
- Bełchatowsko Kleszczowskim Parkiem Przemysłowo Technologicznym

Wydarzenie odbędzie się w dniu **19 marca (wtorek) 2024, w godz. 12:00 - 14:30**

Osoba do kontaktu: Maciej Kozakiewicz, tel. 607 444242

Zgłoszenia udziału prosimy przesyłać na e-mail: biuro@b50.pl

BEŁCHATÓW 5.0

Aktywizacja potencjału społecznego na rzecz transformacji regionu

+48 797 455 404

biuro@b50.pl

www.b50.pl

• społeczna rada
• konsultacje z interesariuszami
• inspirujące studia przypadku
• webinaria z regionami węglowymi

• wypowiedzi ekspertów
• audycje w mediach
• warsztaty z komunikacji
• sesje kreatywne